

MILLIY QADRIYATLAR VA ZAMONAVIY YOSHLAR MA'NAVIYATI: AN'ANA VA TARAQQIYOT UYG'UNLIGI

Sabirov Dilshod Shuxratovich

Ilmiy rahbar: Xalqaro va tibbiyot fakulteti dekani,
farmatsevtika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Isomitdinova Bahora Qobil qizi

Toshkent farmatsevtika institute
Sanoat farmatsiyasi yo'nalishi 2-bosqich talabasi
Tel.: (91)553-56-06

G'aybullayev Sanjar Shokir o'g'li

Toshkent farmatsevtika instituti
Farmatsiya yo'nalishi 4-bosqich talabasi
Tel.: (93) 779-25-25
<https://doi.org/10.5281/zenodo.22644622>

Qabul qilindi: 1-sentabr 2026-yil • Ma'qullandi: 6-sentabr 2026-yil • Nashr qilindi: 7-sentabr 2026-yil

Kalit so'zlar:

milliy qadriyatlar, yoshlar, ma'naviyat, milliy o'zlik, globallashuv, ma'rifat, madaniyat, an'ana, taraqqiyot, vatanparvarlik.

Mazkur tezisdagi milliy qadriyatlarning zamonaviy yoshlar ma'naviyati va dunyoqarashini shakllantirishdagi o'rni yoritilgan. Globallashuv va axborot texnologiyalari jadal rivojlanayotgan bugungi davrda yosh avlodning milliy o'zlikni anglashi, tarixiy va madaniy merosga hurmat bilan munosabatda bo'lishi muhim ahamiyat kasb etadi. Milliy qadriyatlarni zamonaviy bilim, innovatsion fikrlash va taraqqiyot tamoyillari bilan uyg'unlashtirish barkamol, vatanparvar va ma'naviy yetuk yoshlarni tarbiyalashning muhim sharti sifatida tahlil qilinadi. Har bir xalqning asrlar davomida shakllangan milliy qadriyatlari uning ma'naviy hayoti, tarixiy xotirasi va milliy o'zligini belgilovchi muhim omillardan biridir. Milliy qadriyatlar xalqning urf-odatlarini, an'analari, tili, madaniyati, san'ati, tarixiy merosi, oilaviy tarbiya va insoniy fazilatlarida o'z ifodasini topadi. Bugungi globallashuv davrida yoshlarning dunyoqarashi turli axborot manbalari ta'sirida shakllanmoqda. Internet, ijtimoiy tarmoqlar va zamonaviy texnologiyalar yoshlar uchun katta imkoniyatlar yaratishi bilan birga, milliy o'zlik va ma'naviy qadriyatlarga bo'lgan munosabat masalasini ham dolzarb qilmoqda. Shu sababli yosh avlodni zamonaviy bilim va ko'nikmalar bilan bir qatorda milliy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash muhim vazifalardan biridir. Milliy qadriyatlar insonning jamiyatdagi o'rnini anglashiga, o'z xalqining tarixi va madaniyatini bilishiga hamda kelajakka mas'uliyat bilan qarashiga yordam beradi. Yosh avlod milliy qadriyatlarni chuqur anglagan holda zamonaviy taraqqiyotga intilsa, an'ana va innovatsiya o'rtasida uyg'unlik yuzaga keladi. Milliy qadriyatlarning eng muhim tarkibiy qismlaridan biri - ona tilidir. Til xalqning tarixiy xotirasi va ma'naviy merosini avlodlardan avlodga yetkazuvchi asosiy vositadir. Ona tilga hurmat yoshlarning milliy o'zligini anglashiga va o'z madaniyatiga daxldorlik hissini kuchaytirishga xizmat qiladi. Oilaviy qadriyatlar ham yoshlar ma'naviyatini shakllantirishda muhim o'rin tutadi. Kattalarga hurmat, kichiklarga g'amxo'rlik, mehr-oqibat, halollik, mehnatsevarlik va mas'uliyat kabi fazilatlar avvalo oilada shakllanadi. Keyinchalik ta'lim muassasalari va jamiyat ushbu fazilatlarining rivojlanishiga ko'maklashadi. Yoshlar ma'naviyatini yuksaltirishda kitobxonlik va ma'rifatning o'rni ham beqiyosdir. Kitob inson tafakkurini

kengaytiradi, mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi va ma'naviy dunyosini boyitadi. Milliy adabiyot va tarixiy asarlarni o'qish esa yosh avlodning o'z madaniy merosini chuqurroq anglashiga imkon beradi. Biroq milliy qadriyatlarga sodiqlik zamonaviy taraqqiyotdan voz kechish degani emas. Aksincha, milliy merosni asrab-avaylagan holda zamonaviy ilm-fan, texnologiya va innovatsiyalarni o'zlashtirish jamiyat rivojining muhim shartidir. Bugungi yosh zamonaviy kasb va texnologiyalarni egallashi, xorijiy tillarni o'rganishi, global jarayonlarda faol ishtirok etishi bilan birga, o'z milliylikini ham unutmasligi lozim. Shu nuqtayi nazardan, "an'ana va taraqqiyot" bir-biriga qarama-qarshi tushunchalar emas. Ular to'g'ri uyg'unlashtirilganda yoshlarning ma'naviy va intellektual salohiyatini yanada rivojlantiradi. Milliy qadriyatlar yosh avlodga mustahkam ma'naviy poydevor bersa, zamonaviy bilim va texnologiyalar ularning kelajakdagi imkoniyatlarini kengaytiradi. Ta'lim muassasalarida milliy qadriyatlarni targ'ib qilishning zamonaviy shakllaridan foydalanish ham samarali natija beradi. Milliy tarix, adabiyot va san'atga bag'ishlangan tadbirlar, muzeylarga tashriflar, kitobxonlik loyihalari, ijodiy tanlovlar hamda raqamli platformalardagi ma'rifiy loyihalar yoshlarning milliy merosga bo'lgan qiziqishini oshirishi mumkin. Xulosa qilib aytganda, milliy qadriyatlar zamonaviy yoshlar ma'naviyatini shakllantirishning muhim asoslaridan biridir. Globallashtirish sharoitida yoshlarning zamonaviy bilim va texnologiyalarni egallashi bilan bir qatorda, o'z milliy tarixi, tili, madaniyati va ma'naviy merosini chuqur anglashi zarur. An'ana va taraqqiyotning uyg'unligi yoshlarni nafaqat bilimli va zamonaviy fikrlaydigan, balki o'z milliy o'zligini anglagan, Vatanga daxldorlik hissiga ega, ma'naviy yetuk shaxs sifatida shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bois milliy qadriyatlarni asrash va ularni zamonaviy hayot bilan uyg'unlashtirish har bir avlodning muhim ma'naviy vazifalaridan biri hisoblanadi.